

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 348/2010-49

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 4. novembra 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED]

[REDACTED], zastúpených advokátom JUDr. Jozefom Holičom, Lužická 7, Bratislava, ktorou namietajú porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 51 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Stará Ľubovňa v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Cb 132/2001 a jeho rozsudkom zo 16. augusta 2006, postupom Krajského súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Cob 22/2007 a jeho rozsudkom z 24. apríla 2008, ako aj postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Obdo 33/2008 a jeho uznesením z 30. novembra 2009, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED]

[REDACTED] o d m i e t a .

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) bola 8. marca 2010 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] | [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), a [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (spolu ďalej len „sťažovatelia“), zastúpených advokátom JUDr. Jozefom Holičom, Lužická 7, Bratislava, ktorou namietajú porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Stará Ľubovňa (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Cb 132/2001 a jeho rozsudkom zo 16. augusta 2006 (ďalej aj „napadnutý rozsudok okresného súdu“), postupom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Cob 22/2007 a jeho rozsudkom z 24. apríla 2008 (ďalej aj „napadnutý rozsudok krajského súdu“), ako aj postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Obdo 33/2008 a jeho uznesením z 30. novembra 2009 (ďalej aj „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“).

Ústavný súd sťažnosť sťažovateľov doručenú mu 8. marca 2010 (ďalej aj „predchádzajúca sťažnosť“) uznesením sp. zn. IV. ÚS 348/2010 z 23. septembra 2010 odmietol. Z odôvodnenia označeného uznesenia vyplýva, že ústavný súd sťažnosť sťažovateľov v časti týkajúcej sa namietaného porušenia práv

- rozsudkom okresného súdu sp. zn. 3 Cb 132/2001 zo 16. augusta 2006 odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie,

- rozsudkom krajského súdu sp. zn. 4 Cob 22/2007 z 24. apríla 2008 odmietol ako podanú oneskorene, a

- uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 5 Obdo 33/2008 z 30. novembra 2009 odmietol ako zjavnú neopodstatnenú.

Sťažovatelia nespokojní s výsledkom konania pred ústavným súdom vedeného pod sp. zn. IV. ÚS 348/2010 podali sťažnosť Európskemu súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“). O tejto sťažnosti sťažovateľov rozhodol ESLP rozsudkom [REDACTED] proti Slovenskej republike zo 7. 10. 2014, v ktorom konštatoval porušenie ich práva na prístup k súdu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Z odôvodnenia rozsudku ESLP vo veci sťažovateľov, najmä však z jeho bodov 30 a 31 vyplýva, že ESLP ústavnému súdu vytkol to, že v dôsledku procesného odmietnutia sťažnosti v konaní pred ústavným súdom v časti týkajúcej sa konania, ktoré viedlo k vydaniu napadnutého rozsudku krajského súdu, ústavný súd vylúčil zo svojho prieskumu argumenty sťažovateľov a na tomto základe dospel k záveru, že nebolo dodržané právo sťažovateľov na prístup k súdu, a preto vyslovil, že došlo k porušeniu ich práva garantovaného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa § 75 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) právoplatné rozhodnutie ústavného súdu možno za podmienok ustanovených týmto zákonom napadnúť návrhom na obnovu konania pred ústavným súdom, ak rozhodnutím orgánu medzinárodnej organizácie zriadeného na uplatňovanie medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná (ďalej len „orgán medzinárodnej organizácie“), vznikne Slovenskej republike povinnosť v konaní pred ústavným súdom znovu preskúmať už prijaté rozhodnutie ústavného súdu. Ustanovenie § 24 písm. c) sa v tomto prípade nepoužije.

Podľa § 75b ods. 2 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd zistí, že z rozhodnutia orgánu medzinárodnej organizácie vyplýva povinnosť opätovného preskúmania napadnutého rozhodnutia ústavného súdu, svojím nálezom obnovu konania povolí a napadnuté rozhodnutie ústavného súdu zruší. Ústavný súd môže zrušiť aj ďalšie rozhodnutia ústavného súdu vydané v pôvodnom konaní, ak to vyplýva z právneho názoru vysloveného v rozhodnutí orgánu medzinárodnej organizácie a je to potrebné na dosiahnutie účelu obnovy konania.

Vychádzajúc z odôvodnenia rozsudku ESLP, ústavný súd dospel k záveru, že v prerokúvanej veci sú splnené podmienky na obnovu konania, preto obnovu konania v napadnutom konaní nálezom sp. zn. III. ÚS 347/2015 z 27. októbra 2015 povolil. Súčasne na účely opätovného preskúmania pôvodných sťažnostných námietok sťažovateľov, ktoré neboli v napadnutom konaní preskúmané ústavným súdom z vecného hľadiska (v časti týkajúcej sa konania vedúceho k napadnutému rozsudku krajskému súdu), ďalším výrokom zrušil napadnuté uznesenie ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 348/2010 z 23. septembra 2010 a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Po povolení obnovy konania bola vec v súlade s čl. II bodom 7 rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie 1. 3. 2016 – 28. 2. 2017 pridelená II. senátu ústavného súdu v zložení uvedenom v záhlaví tohto uznesenia.

Na základe uvedených právnych východísk, v intenciách nálezu sp. zn. III. ÚS 347/2015 z 27. októbra 2015 ústavný súd v rozsahu námietok sťažovateľov uvedených v ich sťažnosti opätovne preskúmal v právnej veci sťažovateľov vydané napadnuté rozhodnutia okresného súdu, krajského súdu a najvyššieho súdu, ako aj postup, ktorý prechádzal ich vydaniu.

II.

V rámci svojej sťažnostnej argumentácie sťažovateľa okrem iného uvádzajú:

«... na základe „Zmluvy o predaji časti podniku“ uzatvorenej podľa § 476 a násl. zákona č. 513/91 Zb. medzi Federálnym fondom národného majetku ČSFR (ďalej len FFNM) ako predávajúcim a fyzickou osobou zapísanou do obchodného registra (podľa Hospodárskeho zákona č. 109/64 Zb.) dňa 10. 10. 1991 pod obchodným menom: [REDAKOVANÉ]
[REDAKOVANÉ], dnes podnikateľ „fyzická osoba“ premenovaný v zmysle Obchodného zákonníka č. 513/91 Zb. na: [REDAKOVANÉ]
[REDAKOVANÉ], (IČO: nezmenené) so sídlom - bydliskom: [REDAKOVANÉ], ktorý nadobudol vlastníctvo k časti podniku [REDAKOVANÉ].

Účinky prevodu vlastníctva k nadobudnutému majetku, (vrátane nehnuteľného) nastali účinnosti tejto zmluvy, t. j. dňom 1. 5. 1992 určením v čl. XII., a to s prihliadnutím na novelizované ustanovenie § 19 ods. 3 zákona č. 92/1992 Zb., ktoré pre prechod nehnuteľného majetku na nadobúdateľa už registráciu podľa osobitných predpisov, t. j. registráciu zmluvy štátnym notárstvom podľa vtedy platného Notárskeho poriadku (č. 72/1983 Zb.), nevyžadovalo.

Právoplatnosť prevodu všetkého majetku bola potvrdená v zmysle ust. § 483 zákona č. 513/91 Zb., s poukazom na ust. § 19 zák. č. 92/1991 Zb. v znení zákona č. 92/1992 Zb. medzi federálnym fondom národného majetku /odovzdávajúci/ a nadobúdateľom [REDACTED], a to podpísaním „zápisu“ o odovzdaní a prevzatí veci dňa 29. 5. 1992...

V dobe uzatvorenia zmluvy o predaji časti podniku dňa 30. 4. 1992 trvalo medzi sťažovateľmi manželstvo a z toho dôvodu podľa § 143 Obč. zákona (ďalej len OZ) všetko čo jeden z manželov nadobudol za doby trvania manželstva patrilo do BSM manželov (§ 143 OZ)...

Spoločnosť s ručením obmedzeným [REDACTED], bola založená spoločenskou zmluvou zo dňa 23. 7. 1992, so základným imaním spoločnosti 200 000.- Sk čo boli a sú iba peňažné vklady zakladajúcich spoločníkov...

Dodatkom spoločenskej zmluvy č. 1 zo dňa 23. 11. 1992 v čl. IV bod 5 a 6 bolo odsúhlasené, že spoločník [REDACTED], vnesie časť sprivatizovaného majetku v súlade s §§ 59 a 109 ods. 3 OBZ, ako nepeňažný vklad do spoločnosti.

K vneseniu majetku nepeňažným vkladom v zmysle dodatku spoločenskej zmluvy č. 1 z 23. 11. 1992 do dnešného dňa nedošlo a nemohlo dôjsť, lebo podľa § 59 ods. 3 OBZ (dnes § 59 ods. 4 OBZ) nebola uzatvorená „Zmluva o predaji časti podniku“ podľa § 476 a násl. OBZ medzi sťažovateľmi a [REDACTED] v zmysle čl. IV bod 5 dodatku č. 1. (príloha č. 13).

Pokiaľ by došlo k platnému a účinnému vneseniu majetku ako nepeňažný vklad do spoločnosti, tento „nepeňažný vklad“ musel byť zapísaný do Obchodného registra spoločnosti (ďalej len OR) podľa vtedy platného ust. § 27 ods. 2 (dnes § 27 ods. 3 OBZ) a § 28 ods. 2 písm. c) s poukazom na ust. §§ 58, 59 a 488 OBZ.

Dôkazom, že „Dodatok spoločenskej zmluvy“ č. 1 zo dňa 23. 11. 1992 nebol daný na zápis do OR, je „Návrh na zápis do obchodného registra“ podaný dňa 24. 11. 1992, predmetom ktorého nie je návrh na zvýšenie základného imania a ani návrh na zápis „Zmeny spoločenskej zmluvy“ dodatok č. 1. zo dňa 23. 11. 1992...

Dôkazom ešte aj dnes je výpis z Obchodného registra [REDAKOVANÉ], v ktorom v odseku „ďalšie právne skutočnosti“ nie je vyznačené, že došlo k „zmene spoločenskej zmluvy“ na základe dodatku č. 1 zo dňa 23. 11. 1992 a ani to, že došlo k zmene spoločenskej zmluvy podľa dodatku č. 3 zo dňa 14. 12. 1992 (právoplatného) dňa 22. 1. 1993, pričom v základnom imaní je stále 200 000,-Sk, čo sú peňažné vklady spoločníkov. Teda v OR nie je zapísané, že v spoločnosti došlo k zmenám na základe dodatkov spoločenskej zmluvy č. 1 a č. 3, čo je základným predpokladom, že podľa § 27 ods. 3 OBZ nebolo a nie je možné nikomu sa domáhať proti spoločnosti toho, čo nie je zapísané v OR...»

Podľa tvrdenia sťažovateľov „to má ten dôsledok, že ani Správca konkurznej podstaty [REDAKOVANÉ] (ďalej len SKP) sa nemohol domáhať toho, čo nebolo zapísané v OR.

SKP sa však tohto práva v zmysle dodatkov spoločenskej zmluvy č. 1 a č. 3 dovoľávať ani nemohol, lebo nie je, nebol a nikdy nebude spoločníkom spoločnosti, toto právo prislúchalo a prislúcha iba spoločníkom podľa § 113 s poukazom na § 125 OBZ...“.

Sťažovatelia v sťažnosti ďalej uvádzajú:

„K vneseniu (navýšeniu) nepeňažného vkladu do základného imania muselo predchádzať rozhodnutie valného zhromaždenia podľa § 125 ods. 1 písmo e) OBZ, ktoré sa nikdy neuskutočnilo...

Dodatok spoločenskej zmluvy č. 1 zo dňa 23. 11. 1992 a jeho čl. IV bod 5 v zmysle ust. § 44 ods. 2 Obč. zák. v znení doplnkov je neplatným dodatkom, nakoľko Uznesením valného zhromaždenia spoločníkov zo dňa 14. 12. 1992 bol prijatý Dodatok spoločenskej zmluvy č. 3, predmetom ktorého bola zmena čl. IV bod 5 dodatku č. 1 a ktorý nadobudol účinnosť - právoplatnosť až dňa 22. 1. 1993, kedy bol podpísaný a podpisy boli úradne overené...

Na prevod vlastníctva v zmysle „právoplatného“ dodatku č. 3 sa už nevyžadovala registrácia ŠN, ale postup podľa zákona č. 265/92 Zb. (§ 2 až 6 zákona), dnes podľa zákona č. 162/95 Z. z. (§ 28 až 33 zákona).

Zmluva o predaji časti podniku podľa § 476 a násl. OBZ v zmysle čl. IV bod 5 dodatku spoločenskej zmluvy č. 1 a 3., medzi sťažovateľom v 1. rade [REDAKOVANÉ] a sťažovateľkou v 2. rade a [REDAKOVANÉ] nebola uzatvorená, nebol vypracovaný a podaný návrh do OR na zvýšenie základného imania o nepeňažný vklad a nebol podaný ani návrh na vklad vlastníckeho práva v prospech [REDAKOVANÉ] tak, ako to ukladá zákon (s poukazom na Stanovisko NS SR sp. zn. Cpj 33/01).

Poukazujeme na to, že v spoločenskej zmluve dodatok č. 1 a č. 3, (príloha č. 13 a 16) predmetné nehnuteľnosti nie sú označené a nie sú označené ani v návrhu na registráciu spoločenskej zmluvy zo dňa 23. 12. 1992, na základe ktorého ŠN dodatok spoločenskej zmluvy č. 1 zo dňa 23. 11. 1992 registroval záznamom pod č. RI 587/92 dňa 28. 12. 1992 (v rozpore s ust. § 61 a násl. zák. o ŠN č. 72/1983 Zb.)...

Aj keď sťažovatelia na tieto dôkazy poukazovali (nie len v tomto konaní) a žiadali aby ich súdy preskúmali a vyhodnotili, ani jeden z konajúcich súdov tak neurobil a nevykonal ani žiadne iné dokazovanie, ktorým by bolo vyvrátené tvrdenie žalobcov, že po vyhlásení konkurzu dňa 1. 2. 1996 vlastníctvo, ktorého nebol vlastníkom nemohlo prejsť na SKP. Vlastníctvo bolo prevedené v rozpore so zákonom na [REDAKOVANÉ] (v tomto prípade bolo prevedené na základe Rozsudku NS SR sp. zn. 2 Obo 170/96, ktorým otázka vlastníctva nebola a nemohla byť riešená, čoho dôkazom je jeho výrok § 159 ods. 2 O. s. p., ako aj rozhodnutie dovolacieho senátu NS SR sp. zn. Obdo V 13/99 zo dňa 30. 4. 1999)...“

V sťažnosti sa ďalej uvádza, že «dňa 2. 10. 1997 na Okresnom súde v Starej Ľubovni podali žalobný návrh na začatie konania, ktorým sa domáhali na súde určenia vlastníckeho práva podľa § 80 písm. c) O. s. p. k nehnuteľnostiam opísaných v petite žaloby a to parcela:

[REDAKOVANÉ]
ktoré nehnuteľnosti boli vo vlastníctve sťažovateľa v I. rade (LV č. [REDAKOVANÉ] zo dňa 7. 4. 1984, LV č. [REDAKOVANÉ] zo dňa 13. 7. 1995) a podľa § 143 OZ nehnuteľnosti patrili do bezpodielového vlastníctva (ďalej len BSM) aj sťažovateľky v 2. rade jeho manželky...

Vlastníctvo na žalobcu - sťažovateľa v 1. rade (príloha: č. 20) bolo zapísané na základe uzatvorenej „Zmluvy o predaji časti podniku“ (príloha: č. 8) ktorej neoddeliteľnou súčasťou bol „Schvaľovací protokol FMF ČSFR“ zo dňa 31. 12. 1991 a zápis o odovzdaní a prevzatí majetku zo dňa 29. 5. 1992 (príloha: č. 10). Prílohou zápisu o odovzdaní a prevzatí majetku bol zoznam „[REDACTED]“

Príslušnosť Okresného súdu v Starej Ľubovni bola a je daná podľa ust. §§ 9 ods. 1 a 88 ods. 1 písm. h) O. s. p., a konanie bolo vedené na okresnom súde pod sp. zn. 7 Cb 228/97 dnes pod sp. zn. 3 Cb 132/2001...».

Okresný súd rozsudkom sp. zn. 3 Cb 132/2001 zo 16. augusta 2006 žalobu sťažovateľov zamietol.

Sťažovatelia tvrdia, že „všetky dôvody nesprávneho a nezákonného rozhodnutia súdu prvého stupňa sme opísali v odvolaní a do spisu sme založili dôkazy svedčiace tomu, že odporca v 1. rade SKP nikdy nemohol a nikdy nenadobudol zákonným spôsobom vlastníctvo k predmetným nehnuteľnostiam, čo súd prvého stupňa neskúmal a nechcel skúmať“.

Krajský súd ako odvolací súd rozsudkom sp. zn. 4 Cob 22/2007 z 24. apríla 2008 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.

Sťažovatelia namietajú, že „ak by odvolací súd spravodlivo preskúmal konkurznú podstatu úpadcu a listiny ktoré založili navrhovatelia a to (prílohy: č. 13, 15, 17, 18, 19, 20, 22 a 23) bol by zistil, že predmetné nehnuteľnosti neboli v deň vyhlásenia konkurzu vo vlastníctve úpadcu v zmysle § 6 ods. 2 ZKV, a preto nemohli byť zapísané do podstaty čo sme už vysvetlili na str. 8, 9 a 10...“.

Sťažovatelia vyjadrujú nesúhlas aj s uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 5 Obdo 33/2008 z 30. novembra 2008, ktorým bolo odmietnuté ich dovolanie ako neprípustné.

Podľa názoru sťažovateľov „je možné vyššie uvedené konania porušovateľov charakterizovať ako konania nespravodlivé“.

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sa sťažovatelia domáhajú, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

«Najvyšší súd SR ako porušovateľ v 1. rade, Krajský súd v Prešove ako porušovateľ v 2. rade a Okresný súd v Starej Ľubovni ako porušovateľ v 3. rade, porušili základné právo sťažovateľov na spravodlivý súdny proces garantovaný Ústavou SR v čl. 51, 48, 47 a 46 a „Dohovorom“.

Žiadame, aby ÚS SR vydal „Nález“ (rozhodnutie) ktorým zruší Uznesenie NS SR č. k. 5 Obdo 33/2008 zo dňa 11. 11. 2009 (správne má byť „30. 11. 2009“, pozn.), zruší Rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 4 Cob 22/2007-861 zo dňa 24. 4. 2008 a zruší aj Rozsudok Okresného súdu v Starej Ľubovni č. k. 3 Cb 132/2001-750 zo dňa 16. 8. 2006 a vec vráti na ďalšie konanie.

ÚS SR sťažovateľom v 1. a v 2. rade priznáva primerané finančné zadosťučinenie pre každého vo výške 7000,- Eur. pre pretrvávajúci stav právnej neistoty, straty majetku a za útrapy spôsobené porušovaním základných ľudských práv v konaní a rozhodovaní porušovateľov, ktoré zaviniли nespravodlivými rozhodnutiami porušovatelia v 1., 2. a v 3. rade.

Porušovatelia v 1., 2. a v 3. rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť priznané primerané finančné zadosťučinenie pre každého sťažovateľa vo výške 7000,- Eur, na účet advokáta [REDAKOVANÉ]..., a to do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto „Nálezu“.

Porušovatelia v 1., 2. a v 3. rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť sťažovateľom v 1. a v 2. rade náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 468,95 Eur na účet advokáta [REDAKOVANÉ]..., a to do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto „Nálezu“ ÚS SR.»

III.

V zmysle čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo

ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd považuje za potrebné zdôrazniť, že podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde je viazaný návrhom sťažovateľov, ktorí sú v tomto prípade zastúpení kvalifikovaným právnym zástupcom. Preto v danej veci môže ústavný súd rozhodovať len o porušení tých práv, vyslovenia porušenia ktorých sa sťažovatelia domáhajú v návrhu na rozhodnutie, t. j. v petite sťažnosti. Tvrdenia o porušení iných ustanovení ústavy (čl. 20 ods. 1 a 3) a Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (čl. 1), ktoré sťažovatelia uvádzajú v texte sťažnosti mimo petitu, je v súlade s doterajšou judikatúrou ústavného súdu potrebné považovať iba za súčasť ich argumentácie (III. ÚS 149/04, II. ÚS 65/07).

Z obsahu sťažnosti a pripojených príloh ústavný súd zistil, že predmetom konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 3 Cb 132/2001 bolo rozhodovanie o žalobe sťažovateľov, ktorou sa domáhajú určenia, že nimi označené nehnuteľnosti patria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Okresný súd rozsudkom zo 16. augusta 2006 žalobu sťažovateľov ako nedôvodnú zamietol.

Predmetom odvolacieho konania vedeného krajským súdom pod sp. zn. 4 Cob 22/2007 bolo rozhodovanie o odvolaní sťažovateľov proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 3 Cb 132/2001 zo 16. augusta 2006. Krajský súd rozsudkom z 24. apríla 2008 rozsudok okresného súdu potvrdil.

Dovolanie sťažovateľov najvyšší súd uznesením sp. zn. 5 Obdo 33/2008 z 30. novembra 2009 ako neprípustné odmietol.

Podstatou sťažnosti je argumentácia sťažovateľov, podľa ktorej napadnutými rozhodnutiami okresného súdu, krajského súdu ako odvolacieho súdu a najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu a postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu, došlo k porušeniu ich základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

III.1 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Cb 132/2001 a jeho rozsudkom zo 16. augusta 2006

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovatelia sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd

môžu domôcť využitím im dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Sťažovatelia boli oprávnení podať proti napadnutému rozsudku okresného súdu odvolanie (čo aj využili), o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd ako odvolací súd. Právomoc krajského súdu rozhodnúť o odvolaní sťažovateľov v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu. Vzhľadom na uvedené ústavný súd pri predbežnom prerokovaní túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

Nad rámec záveru o nedostatku právomoci na prerokovanie tejto časti sťažnosti ústavný súd poznamenáva, že o nej v súlade so svojou ustálenou judikatúrou rozhodol obdobne, ako rozhodol o predchádzajúcej sťažnosti sťažovateľov uznesením sp. zn. IV. ÚS 348/2010 z 23. septembra 2010, pričom na odstránenie väd, ktoré mu boli vytknuté EŠLP v rozsudku [REDAKOVANÉ] proti Slovenskej republike (bod 30), sa sústredil pri predbežnom prerokovaní na tú časť sťažnosti, ktorá smeruje proti napadnutému rozsudku krajského súdu a postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu.

III.2 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Cob 22/2007 a jeho rozsudkom z 24. apríla 2008

Sťažovatelia sa podľa znenia petitu sťažnosti domáhajú, aby ústavný súd vyslovil, že postupom krajského súdu v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 4 Cob 22/2007 a jeho rozsudkom z 24. apríla 2008 došlo k porušeniu ich v sťažnosti označených práv. Vo vzťahu k tejto časti sťažnosti ústavný súd v prvom rade poukazuje na skutočnosť, že potvrdzujúci rozsudok krajského súdu napadli sťažovatelia dovolaním, o ktorom rozhodoval najvyšší súd (uznesenie dovolacieho súdu bolo sťažovateľom doručené 11. januára 2010).

Ústavný súd v súlade so svojou judikatúrou uplatňovanou v čase vydania zrušeného uznesenia sp. zn. IV. ÚS 348/2010 z 23. septembra 2010 predchádzajúcu sťažnosť v tejto časti odmietol ako oneskorene podanú. Sťažovatelia síce podali proti napadnutému rozsudku krajského súdu dovolanie, táto skutočnosť ale podľa v tom čase uplatňovanej judikatúry nemala vplyv na počítanie plynutia (dvojmesačnej) zákonnej lehoty ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde na podanie sťažnosti v časti smerujúcej proti napadnutému rozsudku krajského súdu, t. j. táto lehota začala podľa vtedajšej judikatúry ústavného súdu plynúť dňom nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia, bez ohľadu na skutočnosť, či sťažovatelia podali proti nemu dovolanie.

Ústavný súd s odvolaním sa na princíp subsidiarity vyjadrený tak v čl. 127 ods. 1 ústavy („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“), ako aj v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je sťažnosť prípustná iba vtedy, ak sťažovateľ vyčerpal opravné prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje, podľa svojej predchádzajúcej judikatúry vyžadoval, aby (sťažovateľ) účastník konania podal dovolanie, ak bolo namietané porušenie jeho práva takej povahy, že relevantné ustanovenia v tom čase platného a účinného Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) preň pripúšťali dovolanie.

V nadväznosti na uvedené pravidlo posúdenie prijateľnosti sťažnosti na ďalšie konanie záviselo od charakteru (právnej podstaty) rozhodnutia, ktoré vydal najvyšší súd v dovolacom konaní. Ak najvyšší súd odmietol dovolanie ako neprípustné, ústavný súd odmietal akceptovať skutočnosť, že sťažovateľ podal dovolanie pri posudzovaní dodržania dvojmesačnej zákonnej lehoty na podanie sťažnosti vo vzťahu k namietanému porušeniu práv sťažovateľa rozhodnutím súdu prvého stupňa alebo odvolacieho súdu (pozri k tomu rozhodnutia ESLP vo veciach *Stavebná spoločnosť TATRY Poprad, s. r. o. proti Slovenskej republike*, sťažnosť č. 7261/06, bod 44, z 3. 5. 2011, alebo *Zborovský proti Slovenskej republike*, sťažnosť č. 14325/08, body 24 - 26, z 23. 10. 2012).

Až neskôr ústavný súd zmenil svoju rozhodovaciu prax, a to predovšetkým v nadväznosti na niektoré rozhodnutia ESLP proti Českej republike, ktoré boli vydané

v analogických veciach, t. j. v súvislosti s inštitútom dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku (pozri Zvolský a Zvolská proti Českej republike, č. 46129/99, Bulena proti Českej republike, č. 57567/00, 20. 4. 2004, Soffer proti Českej republike, č. 31419/04, 8. 11. 2007).

Pod vplyvom judikatúry ESLP sa v období po vydaní zrušeného uznesenia sp. zn. IV. ÚS 348/2010 z 23. septembra 2010 ústavný súd odklonil od svojej predchádzajúcej judikatúry a v súčasnosti už vo svojej stabilizovanej rozhodovacej praxi (napr. m. m. I. ÚS 184/09, I. ÚS 237/09, I. ÚS 239/09, IV. ÚS 49/2010, IV. ÚS 453/2010) vychádza z právneho názoru, podľa ktorého lehota na prípadné podanie sťažnosti po rozhodnutí najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu o dovolaní je v zásade považovaná v zásade za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu, s výnimkou prípadov, keď to konkrétne okolnosti veci zjavne vylučujú. Nie je preto dôvodné, aby sťažovateľ v prípade podania dovolania podával zároveň aj sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, pretože aj za predpokladu, že by dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné, nemožno sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy smerujúcu proti rozhodnutiu, ktoré predchádzalo rozhodnutiu dovolacieho súdu, odmietnuť ako podanú oneskorene.

Zohľadňujúc uvedený posun vo svojej judikatúre, ako aj závery vyplývajúce z rozsudku ESLP vo veci [REDACTED] proti Slovenskej republike, ústavný súd preskúmal v rámci predbežného prerokovania sťažnosti sťažovateľov v rozsahu ich sťažnostných námietok aj napadnutý postup krajského súdu ako odvolacieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Cob 22/2007 a jeho rozsudok z 24. apríla 2008, sústreďujúc sa pritom na posúdenie, či táto časť sťažnosti nie je zjavne neopodstatnená. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na už citovaný § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, z ktorého vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, čo táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označili sťažovatelia, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci

a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. rozhodnutia I. ÚS 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, II. ÚS 98/06, III. ÚS 198/07, IV. ÚS 27/2010).

V súvislosti s preskúvaním tejto časti sťažnosti (ako aj sťažnosti smerujúcej proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu, pozn.) ústavný súd považuje za žiaduce poukázať na svoju ustálenú judikatúru, v ktorej opakovane zdôrazňuje, že nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Z ústavného postavenia ústavného súdu vyplýva, že jeho úlohou pri rozhodovaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je určená princípom subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch rozhoduje len v prípade, ak je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve. Z toho vyplýva, že ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúvať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúvať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02). O svojvôli pri

výklade alebo aplikácii právneho predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení tohto právneho predpisu, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06).

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu základné právo na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie zaručuje každému právo na prístup k súdu, ako aj konkrétne procesné garancie v konaní pred ním (I. ÚS 26/94). Ochrany základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) sa možno domáhať v medziach a za podmienok ustanovených vykonávacími zákonmi (napr. III. ÚS 124/04).

Ústavou zaručené základné právo na súdnu ochranu vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy a tiež aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neznamenaajú právo na úspech v konaní pred všeobecnými súdmi a nemožno ich účelovo chápať tak, že ich naplnením je len víťazstvo v takomto spore (II. ÚS 21/02, IV. ÚS 277/05).

Ústavný súd je, ako už bolo uvedené, oprávnený a povinný posúdiť ústavnosť konania, resp. rozhodovania všeobecných súdov, t. j. či v konaní pred nimi došlo k porušeniu ústavnoprávnych princípov konania (čl. 46 až čl. 50 ústavy) a či možno ich konania (postupy) a rozhodnutia považovať z ústavného hľadiska za akceptovateľné a udržateľné. Táto právomoc ústavného súdu však nie je spojená so vznikom oprávnenia a povinnosti prehodnocovať právne názory všeobecných súdov, ku ktorým tieto dospeli na základe výkladu a uplatňovania zákonov, ak tento výklad a aplikácia zákonov neporušujú uvedené ústavnoprosesné princípy (m. m. II. ÚS 54/02). Reálne uplatnenie a garantovanie základného práva na súdnu ochranu nielenže neznamenaá právo na úspech v konaní, ale ani nárok na to, aby všeobecné súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania (IV. ÚS 302/07).

Vychádzajúc z uvedených právnych názorov, ústavný súd na účely posúdenia opodstatnenosti tejto časti sťažnosti preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu sp. zn. 4 Cob 22/2007 z 24. apríla 2008.

Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku najskôr poukazuje na obsah odvolaním napadnutého rozsudku okresného súdu sp. zn. 3 Cb 132/2001 zo 16. augusta 2006, ktorým zamietol žalobu sťažovateľov, pričom v tejto súvislosti okrem iného uvádza, že súd prvého stupňa vykonaným dokazovaním zistil, že „žalobcovia v žalobe podanej na okresný súd žiadali určiť, že nehnuteľný majetok, pozemky zapísané na [REDAKOVANÉ] v katastrálnom území [REDAKOVANÉ] a to parcela č. [REDAKOVANÉ] zastavaná plocha - chata súpisné číslo [REDAKOVANÉ], parcela č. [REDAKOVANÉ] zastavaná plocha - chata č. [REDAKOVANÉ] a parcela č. [REDAKOVANÉ] a chata číslo [REDAKOVANÉ] zapísaná v súpise konkurznej podstaty Krajského súdu v Bratislave č. k. 38 K 111/95 zo dňa 1. 2. 1996 sú v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov... Návrh odôvodnili tým, že rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave bol vyhlásený konkurz na majetok [REDAKOVANÉ]. Správcom konkurznej podstaty bol ustanovený [REDAKOVANÉ], ktorý zahrnul do konkurznej podstaty majetok, ktorý nepatrí dlžníkovi... Správca konkurznej podstaty majetok dobrovoľne nevytlúčil z konkurznej podstaty a tieto nehnuteľnosti odpredal. Nehnuteľnosti nadobudol žalobca v 1. rade ako fyzická osoba - podnikateľ. Bol zapísaný v obchodnom registri Brno - Venkov, pod obchodným názvom [REDAKOVANÉ]. Majetok nadobudol na základe zmluvy uzavretej s Federálnym fondom národného majetku ČSFR dňa 30. 4. 1992 podľa zákona č. 92/1991 Zb. Nakoľko žalobcovia nemali vysporiadané BSM, tieto nehnuteľnosti sa stali predmetom BSM manželov - žalobcov... Žalobcovia majú naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam podľa § 80 písm. c) O. s. p...

Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalobca v 1. rade dňa 30. 4. 1992 uzatvoril ako kupujúci s Federálnym fondom národného majetku ČSFR ako predávajúcim, zmluvu o predaji časti podniku. Na základe neho bolo prevedené vlastnícke právo ku všetkým veciam, všetkým právam a majetkovým hodnotám privatizovanej jednotky [REDAKOVANÉ], začlenené do štátneho podniku [REDAKOVANÉ]. Kupujúci prijal všetky záväzky predávajúceho súvisiace s predávaným podnikom a zaviazal sa zaplatiť kúpnu cenu. Rozhodnutím zo dňa 30. 9. 1992 bol zrušený

štátny podnik [REDACTED] bez likvidácie na základe privatizačného projektu zo dňa 30. 12. 1991. Všetky práva, záväzky a majetok zrušeného podniku prešli na [REDACTED] podľa uzavretej platnej zmluvy. Spoločnosť [REDACTED] vznikla na základe spoločenskej zmluvy, pričom zakladajúcimi boli [REDACTED] a navrhovateľka v 2. rade. Táto spoločnosť uzatvorila zmenu spoločenskej zmluvy o založení spoločnosti zo dňa 23. 11. 1992. Ňou došlo k doplneniu pôvodnej zmluvy a upresnení obchodného mena a miesta podnikania. Na základe tohto navrhovateľ v 1. rade vniesol ako nepeňažný vklad do spoločnosti časť podniku [REDACTED] v rozsahu, ako ho nadobudol na základe privatizačnej zmluvy o predaji časti podniku zo dňa 30. 4. 1992 s výnimkou rekreačného strediska [REDACTED]. Zmena Spoločenskej zmluvy bola podpísaná všetkými spoločníkmi, ktorí tvorili spoločnosť, teda aj žalobcom v 1. a 2. rade. Pravosť ich podpisov nik nespochybňoval a bola osvedčená úradne.

Na základe uznesenia Mestského súdu v Bratislave, bol na majetok dlžníka [REDACTED] vyhlásený konkurz pod sp. zn. 38 K 111/1995-59 s účinnosťou od 1. 2. 1996. Za správcu konkurznej podstaty bol ustanovený [REDACTED]. Hneď po vyhlásení konkurzu sa žalobca v 1. rade domáhal voči správcovi konkurznej podstaty vylúčenia veci konkurznej podstaty žalobou pod sp. zn. 81 Cb 80/97. Návrh bol zamietnutý. Majetok, ktorý navrhovateľ nadobudol na základe privatizačnej zmluvy, bol platne a účinne vnesený ako nepeňažný vklad do spoločnosti [REDACTED] a to podľa § 59 ods. 3 a § 109 ods. 3 a § 476 Obchodného zákonníka. Zmena spoločenskej zmluvy sa stala vkladu schopnou listinou, čo je potvrdené rozsudkom Najvyššieho súdu SR zo dňa 14. 5. 1997. Najvyšší súd konštatuje, že majetok nadobudnutý navrhovateľom v 1. rade na základe privatizanej zmluvy bol platne vnesený do majetku úpadcu, preto sa už nie je možné s úspechom domáhať určenia opaku, teda že majetok má byť vylúčený z konkurznej podstaty úpadcu, že predmetný majetok do firmy vnesený nebol. Keď sa žalobca domáhal nápravy podaním dovolania, Najvyšší súd SR dovolanie odmietol z dôvodov jeho neprípustnosti...

Zo spisu 4 C 784/1996 Okresného súdu Hodonín zistil, že manželstvo účastníkov bolo uzavreté 31. 12. 1991. BSM účastníkov bolo zrušené a rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 1. 7. 1996. V čase podania žaloby 2. 10. 1997 bolo BSM žalobcov zrušené rozhodnutím Okresného súdu Hodonín a tak žalobcovia nemohli byť úspešní v žalobe podľa

prvého petitu. Na základe tohto žalobca požiadal o zmenu žaloby, kde súd zmenu žaloby pripustil.

Predmetom žaloby v konaní 81 Cb 80/97 bolo vylúčenie veci z konkurznej podstaty. To však nebráni žalobcom podať určovací žalobu. Otázkou vlastníctva sa zaoberal Mestský súd Bratislava a rozhodnutím 22 Cb 21/96 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu SR č. k. 2 Obo 170/96 bolo určené, že navrhovateľ v 1. rade zmenou spoločenskej zmluvy o založení spoločnosti [REDAKOVANÉ] vniesol majetok v rozsahu podľa článku 4. bodu 5 zmenenej spoločenskej zmluvy do tejto spoločnosti. Navrhovateľka v 2. rade podpísala túto zmenu na druhom mieste, hneď za manželom - navrhovateľom v 1. rade. Teda vedela o zmene spoločenskej zmluvy, s touto zmenou súhlasila, o čom svedčí úradne overený podpis.

Súd nárok žalobcov hodnotil podľa § 59 ods. 1 a 4 Obchodného zákonníka, kde vkladom spoločníka je súhrn peňažných prostriedkov a iných peniazmi ocenených hodnôt, ktoré spoločník vkladá do spoločnosti a podieľa sa nimi na výsledku podnikania spoločnosti. Ak sa vkladá podnik alebo jeho časť, použijú sa vo vzťahu k prechodu práv a povinností primerane ustanovenia o zmluve o predaji podniku.

Podľa § 141 ods. 1 Obchodného zákonníka...

Podľa § 6 ods. 1, 2 zákona č. 382/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení noviel...

Podľa § 27 ods. 1 konkurzného zákona...

Žalobcovia sa v konaní domáhali určenia vlastníckeho práva tvrdiac, že chaty, ktoré sú predmetom sporu mal nadobudnúť žalobca v 1. rade v rámci privatizácie a v čase, keď boli účastníci - žalobcovia manželmi. Podľa § 143 Občianskeho zákonníka nadobudnuté nehnuteľnosti patria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Otázka vlastníctva bola riešená v predchádzajúcich súdnych rozhodnutiach v rámci Slovenskej republiky. Okresný súd odkazuje na rozhodnutie Krajského súdu Bratislava vo veci 81 Cb 80/97, ktorým bola riešená otázka vylúčenia veci z konkurznej podstaty úpadcu. Žalobca v tomto konaní bol zaťažený bremenom dôkazu na preukázanie, že bol vlastníkom sporných nehnuteľností, ktorých vylúčenie sa z konkurznej podstaty domáhal. Vlastníctvo prešlo na základe zmeny spoločenskej zmluvy na spoločnosť [REDAKOVANÉ] - na úpadcu, čo bolo preukázané dôkazmi.

Súd poukazuje na nesprávne označenie žalobcu v 1. rade, ktorý je označený ako fyzická osoba nepodnikateľ a nie je označený ako živnostník, ktorý by sa mohol úspešne domáhať určenia takéhoto práva. Keďže poučenie o okruhu účastníkov je poučením o hmotnom práve, o ktorom sa účastníkom neposkytuje poučenie, a navyiac bol žalobca zastúpený advokátom. Z tohto dôvodu súd žalobu zamietol.

Pokiaľ ide o druhý petit zmeny žaloby... a to uloženie katastrálnemu úradu povinnému vyznačiť na LV zmenu vlastníctva, ani to nemá oporu v zákone. Zmeny vlastníctva v katastri sa vyznačujú na základe právoplatného a vykonateľného rozhodnutia súdu, ktorý má deklarátorný charakter. Je bezpredmetné ukladať povinnosť správe katastra, ak túto povinnosť má kataster zo zákona.“.

V ďalšej časti odôvodnenia napadnutého rozsudku krajský súd formuluje svoje vlastné právne závery k námietkam sťažovateľov vyjadreným v odvolaní, keď najmä uvádza:

„Na pojednávaní dňa 10. 5. 2006 zástupca žalobcov žiadal pripustiť zmeny petitu žaloby na určenie, že sporné nehnuteľnosti patria do podielového spoluvlastníctva žalobcov v 1. a 2. rade v pomere 1/2 u každého, s povinnosťou pre Katastrálny úrad v [redacted] správa katastra [redacted] vyznačiť zmenu vlastníckeho práva v časti B pre žalobcov v 1. a 2. rade v podiele 1/2. Podkladom bolo rozhodnutie Okresného súdu Hodonín vo veci 4 C 784/96 zo dňa 24. 6. 1996 o zrušení BSM žalobcov. Keďže do 3 rokov od právoplatnosti tohto rozhodnutia nedošlo k vyporiadaniu medzi žalobcami, zo zákona vzniká podielové spoluvlastníctvo žalobcov k nehnuteľnostiam. Keď žalobca v 1. rade uzavrel zmluvu s Fondom národného majetku ČSFR 30. 4. 1992 a žalobcovia boli manželia, dňom 1. 5. 1992 sa nadobudnuté nehnuteľnosti stali predmetom bezpodielového spoluvlastníctva oboch žalobcov, ktoré trvalo až do vydania rozhodnutia Okresného súdu v Hodoníne. Keď správca konkurznej podstaty úpadcu [redacted] sporné nehnuteľnosti zapísal do podstaty úpadcu, poňal do podstaty aj majetok žalobcov. Krajský súd v tejto veci poukazuje na ustanovenie § 19 ods. 1 zákona o konkurze a vyrovnaní č. 328/1991 Zb., že ak sú pochybnosti, či veci patria do podstaty, zapíše sa do súpisu podstaty s poznámkou o nárokoch uplatnených inými osobami alebo s poznámkou o iných dôvodov, ktoré spochybňujú zaradenie veci do súpisu. Podľa ods. 2 súd uloží tomu, kto uplatňuje, že sa veci

nemajú do súpisu zaradiť, aby v lehote určenej súdom podal žalobu proti správcovi na súde, ktorý vyhlásil konkurz. V prípade, že žaloba nie je podaná včas, predpokladá sa, že vec je do súpisu zahrnutá oprávnene. Toto citované ustanovenie konkurzného zákona dáva možnosť vlastníkom podávať žaloby na vylúčenie vecí, ktoré boli zahrnuté správcom konkurznej podstaty do podstaty. Keď takéto žaloby nie sú podané predpokladá sa, že tieto veci boli zahrnuté do súpisu oprávneného. Analogicky ak účastník nebol úspešný v žalobe o vylúčenie vecí z podstaty, potom tieto veci sú oprávnene zahrnuté do podstaty a správca konkurznej podstaty môže s týmto majetkom nakladať ako s majetkom úpadcu. Zákon tak pripúšťa, že v konkurznej podstate môže byť aj majetok tretích osôb. Ak sú zmeškané lehoty podľa konkurzného zákona, bude sa považovať, že tieto veci vo vlastníctvách tretích osôb boli zahrnuté do konkurznej podstaty oprávnene.

Pred Mestským súdom Bratislava vo veci 22 Cb 21/1996 bolo vedené konanie žalobcu [REDAKOVANÉ] proti žalovanému v 1. rade [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] o určenie vlastníckeho práva. Rozsudkom zo dňa 22. 4. 1996 č. k. 22Cb 21/96 bolo určené, že nehnuteľnosti v katastrálnom území [REDAKOVANÉ] na LV č. [REDAKOVANÉ] sú vlastníctvom [REDAKOVANÉ]. Po podanom odvolaní žalobca navrhol zmeniť petit rozsudku a určiť, že odporca zmenou spoločenskej zmluvy zo dňa 23. 11. 1992 o založení [REDAKOVANÉ], priniesol majetok v rozsahu ako ho nadobudol zmluvou zo dňa 30. 4. 1992 v znení jej dodatkov do vlastníctva žalobcu. Rozsudkom Najvyššieho súdu SR zo dňa 14. 5. 1997 č. k. 2 Obo 170/96 bolo odvolanie odporcu v 2. rade proti rozsudku Mestského súdu Bratislava odmietnuté a súčasne určené, že žalovaný v 1. rade zmenou spoločenskej zmluvy zo dňa 23. 11. 1992 o založení spoločnosti s ručením obmedzeným [REDAKOVANÉ] vzniesol majetok podľa rozsahu v článku IV. bodu 5 zmeny spoločenskej zmluvy. Súd v tejto veci konštatoval, že žalovaný v 1. rade zmenou spoločenskej zmluvy o založení spoločnosti s ručením obmedzeným [REDAKOVANÉ] vzniesol majetok, teda časť podniku [REDAKOVANÉ] v rozsahu, ktorý nadobudol na základe zmluvy o predaji časti podniku zo dňa 30. 4. 1992 a jej príloh, s výnimkou tam uvádzaných nehnuteľností. Najvyšší súd neriešil vlastníctvo či žalobca je vlastníkom konkrétnych vecí, ktoré žalovaný v 1. rade ako nepeňažný vklad vložil do spoločnosti žalobcu, pretože na majetok žalobcu bol vyhlásený konkurz. Táto citácia rozsudkov

2 Obo 170/96 znamená, že došlo k nepeňažnému vkladu do spoločnosti [REDACTED] a to časti podniku [REDACTED] s výnimkou nehnuteľností Rekreačného strediska [REDACTED]. Po vyhlásení konkurzu tieto veci sa stali majetkovou podstatou úpadcu [REDACTED]. Žalobcovia sa po vyhlásení konkurzu mohli domáhať len určenia, že vec nepatrí do podstaty. Ak takáto žaloba zo strany žalobcov nebola podaná, resp. neboli úspešní, mohol potom správca konkurznej podstaty, predávať veci zahrnuté do podstaty úpadcu. V danom prípade mohol správca konkurznej podstaty [REDACTED] predávať aj veci, ktoré nepatrili úpadcovi, ak neboli podané žaloby na vylúčenie veci z podstaty, resp. žalobcovia neboli úspešní v takýchto žalobách. Vychádza sa potom z toho, že správca konkurznej podstaty [REDACTED] mohol predávať veci zahrnuté do podstaty, ak nebolo preukázané, že tieto veci neboli poňaté do podstaty neoprávnene. Ak žalobcovia neboli úspešní vo vzťahu k správcovi konkurznej podstaty vo veci vylúčenia veci z predmetu sporu z podstaty, nemôžu sa žalobcovia domáhať nápravy neúspechu v konkurznom konaní podávaním civilných žalôb na určenie vlastníckeho práva. Ak správca konkurznej podstaty [REDACTED] zahrnul veci z predmetu sporu do podstaty, a nebolo preukázané zo strany žalobcov, že tieto veci neboli poňaté do podstaty oprávnene, mohol správca konkurznej podstaty ďalej predávať nehnuteľnosti chaty vo [REDACTED] ďalším žalovaným v 2. až 4. rade. Správca konkurznej podstaty ako predávajúci vychádzal z ustanovenia § 19 ods. 2 konkurzného zákona, že veci boli do súpisu zahrnuté oprávnene, ako oprávnený vlastník mohol predávať tieto nehnuteľnosti kupujúcim žalovaným v 2. až 4. rade. Títo ako dobromyseľní kupujúci nadobudli nehnuteľnosti z predmetu sporu od oprávneného vlastníka - žalovaného v 1. rade zastúpeného správcom konkurznej podstaty. Správca konkurznej podstaty po vyhlásení konkurzu bol oprávnený s nakladaním majetku patriaceho do podstaty úpadcu. Aj z tohto dôvodu nemôže byť žaloba žalobcov úspešná proti žalovaným v 2. až 3. rade, ak títo na základe zákona o konkurze a vyrovnaní nadobudli od správcu konkurznej podstaty kúpnu zmluvou nehnuteľnosti z predmetu sporu. Nie je možné proti žalovaným v 2. až 4. rade domáhať sa určenia vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam a domáhať sa ochrany podľa všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka, ak žalobcovia nevyužili svoje práva v konkurznom konaní a v konkurznom konaní nepreukázali, že sporné nehnuteľnosti nezapísal správca konkurznej podstaty do podstaty oprávnene...“

Na tomto základe potom krajský súd vyslovuje v napadnutom rozsudku tento právny záver ku kľúčovej časti odvolacej argumentácie sťažovateľov:

„Na základe vyššie uvedených vecí, keď žalobcovia nepreukázali vlastnícke právo v konkurznom konaní, nemôžu sa domáhať ochrany svojho vlastníckeho práva civilnou žalobou. Podľa zákona o konkurze a vyrovnaní správca konkurznej podstaty zahrnul veci z predmetu sporu do konkurznej podstaty. V konaní bolo preukázané, že tieto nehnuteľnosti zapísal oprávnene, preto správca konkurznej podstaty mohol nakladať z predmetmi spísanými v konkurznej podstate a tieto neskôr predávať ako oprávnený vlastník. Ak správcovi konkurznej podstaty svedčí vlastníctvo podľa zákona o konkurze a vyrovnaní, nemôžu sa žalobcovia domáhať ochrany vlastníckeho práva už podľa predpisov podľa Občianskeho zákonníka. Krajský súd preto potvrdil rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne pokiaľ žalobu žalobcu zamietol.“

Rovnako ako nedôvodnú krajský súd vyhodnocuje v napadnutom rozsudku aj ďalšiu odvoláciu námietku sťažovateľov založenú na tvrdení, že *„vo veci bolo rozhodnuté sudkyňou obchodného senátu“*. V tejto súvislosti krajský súd v napadnutom rozsudku zvädza, že *«podľa rozpisu Okresného súdu Stará Ľubovňa pre rok 2001 rozhodovala [černá štvorcová oblasť] veci okresného súdu ako obchodné tak civilné, takže vo veci rozhodoval zákonný sudca. Keďže pôvodná žaloba smerovala na určenie vlastníckeho práva BSM žalobcov, ktoré veci boli zapísané v súpise konkurznej podstaty úpadcu – žalovaného v I. rade a vec sa tak dotýkala konkurznej podstaty, mohla byť vec zaradená do senátu „Cb“. Pri samotnom rozhodovaní vo veci je rozhodujúce správne právne posúdenie, ktoré okresným súdom bolo vykonané správne.»*

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovatelia považujú za porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru spôsob, akým sa krajský súd ako odvolací súd a pred ním okresný súd ako súd prvého stupňa vysporiadali s vykonanými dôkazmi a ich hodnotením, ktoré vyústili do skutkových a právnych záverov vyslovených v ich meritórnych rozhodnutiach (v napadnutom rozsudku okresného súdu a v napadnutom rozsudku krajského súdu).

Z napadnutého rozsudku krajského súdu (s prihliadnutím na obsah rozhodnutia súdu prvého stupňa) ale podľa názoru ústavného súdu zjavne vyplýva, že krajský súd sa s podstatnými námietkami sťažovateľov, ktoré uviedli v podanom odvolaní (a ktoré tvoria aj podstatnú časť ich argumentácie v sťažnosti predloženej ústavnému súdu, pozn.), zaoberal a ústavne akceptovateľným spôsobom sa s nimi vysporiadal.

V okolnostiach posudzovanej veci sa sťažovatelia domnievajú, že nestratili svoj vlastnícky vzťah (okrem iného) k nehnuteľnostiam zapísaným na LV [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] v kat. území [REDAKOVANÉ], a preto si uplatnili svoje vlastnícke nároky určovacou žalobou podľa predpisov občianskeho práva voči žalovaným (správcovi konkurznej podstaty úpadcu [REDAKOVANÉ], a nadobúdateľom nehnuteľností v rámci speňaženia majetku konkurznej podstaty úpadcu).

Ústavný súd v tejto súvislosti považuje predovšetkým za potrebné zdôrazniť, že sťažovatelia môžu mať naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktoré sú v katastri nehnuteľností evidované na LV ako vlastníctvo iného subjektu alebo ku ktorým si uplatňuje vlastnícky nárok iný subjekt.

Ak prvostupňový súd poukázal v napadnutom rozsudku

- na rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 2 Obo 170/1996 (právoplatný od 9. júla 1997), ktorým tento súd určil, že [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] zmenou spoločenskej zmluvy z 23. novembra 1992 o založení spoločnosti s ručením obmedzeným [REDAKOVANÉ] vniesol majetok v rozsahu podľa čl. IV bodu 5 zmeny spoločenskej zmluvy ako nepeňažný vklad do tejto spoločnosti, ako aj na
- rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 6 Obo 62/2003 z 24. septembra 2003 (právoplatný od 5. januára 2004), ktorým bol potvrdený rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 81 Cb 80/1997, ktorým bola zamietnutá žaloba sťažovateľa o vylúčenie veci (aj nehnuteľností, ktoré sú predmetom tohto konania) z konkurznej podstaty úpadcu [REDAKOVANÉ],

tak aj odvolací súd v predmetnej veci bol toho názoru, že bolo nepochybne preukázané, že sťažovateľ majetok (vrátane nehnuteľností v kat. území [REDAKČNÝ KOD], ktorý získal zmluvou o predaji časti podniku z 30. apríla 1992 od Federálneho fondu Národného majetku ČSFR, platne a účinne vniesol ako nepeňažný vklad do spoločnosti [REDAKČNÝ KOD]. Na právnom úkone tejto zmeny, resp. zmien spoločenskej zmeny firmy [REDAKČNÝ KOD], sa vedome podieľali všetci vtedajší spoločníci firmy, pričom Štátne notárstvo Bratislava I túto zmenu spoločenskej zmluvy zaregistrovalo 28. decembra 1992 pod č. RI 587/92.

Uvedeným dňom (28. decembra 1992) zmena spoločenskej zmluvy nadobudla právoplatnosť a stala sa právne účinnou. Stala sa vkladu schopnou listinou, keďže registráciou zmeny spoločenskej zmluvy štátnym notárstvom bola splnená zákonná požiadavka v zmysle § 133 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom v roku 1992. Teda vlastníctvo k celému vnesenému majetku tak hnutel'nému i nehnuteľnému prešlo na úpadcu v zmysle označeného zákonného ustanovenia dňom registrácie zmeny spoločenskej zmluvy spoločnosti [REDAKČNÝ KOD]. Odvolací súd sa preto stotožnil s odôvodnením rozsudku súdu prvého stupňa, v ktorom poukazuje na rozsudky najvyššieho súdu sp. zn. 2 Obo 170/96 a sp. zn. 6 Obo 62/03, v ktorých bolo jednoznačne konštatované, že sťažovateľ platne vniesol okrem iného aj majetok, ktorý je predmetom tohto konania, ako nepeňažný vklad do majetku [REDAKČNÝ KOD]. Z uvedeného dôvodu sporné nehnuteľnosti nemohli patriť do vlastníctva sťažovateľa ani do podielového, prípadne bezpodielového spoluvlastníctva sťažovateľov.

Krajský súd a tiež okresný súd, na ktorého závery ako na vecne správne odvolací súd odkázal, prezentovali vo svojich rozhodnutiach podstatu právneho problému relevantného vo veci sťažovateľov, ktorý je spojený so špecifickým právnym režimom upravujúcim predaj (speňažovanie) nehnuteľností v konkurznom konaní.

Vo všeobecnosti platí pre prevod nehnuteľností stará rímska zásada platná pre nadobúdanie vlastníckeho práva, podľa ktorej nikto nemôže previesť na druhého viac práv ako má sám (*nemo plus iuris ad alium transferr potest quam ispe habet*). Tretia osoba môže

nadobudnúť vlastnícke právo k nehnuteľnosti zásadne vtedy, keď prevodcom je vlastník alebo osoba, ktorá má právo previesť vlastníctvo nehnuteľnosti na tretiu osobu (správca konkurznej podstaty, súdny exekútor, záložný veriteľ pri výkone záložného práva, veriteľ pri výkone zabezpečovacieho prevodu vlastníckeho práva, správca majetku štátu a pod.). Ústavný súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že Občiansky zákonník vychádza zo zásady, že zmluvou možno nadobudnúť vlastnícke právo zásadne len od vlastníka. Zo zásady *nemo plus iuris* existujú výnimky, kedy možno nadobúdať vlastnícke právo k prevádzanej nehnuteľnosti aj napriek tomu, že prevodca nebol jej vlastníkom, resp. nemal právo nehnuteľnosť previesť. Okrem iného ide aj o prípad nadobudnutia nehnuteľnosti od nevlastníka v rámci konkurzného konania.

Nadobudnutie nehnuteľnosti od nevlastníka bolo možné v konkurze v zmysle § 19 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze a vyrovnaní“) a s účinnosťou od 1. januára 2006 podľa § 93 ods. 3 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZKR“). V praxi nemožno vylúčiť prípad, keď správca zapíše do súpisu konkurznej podstaty aj nehnuteľnosť patriacu tretej osobe (STEINER, V. – MAZÁK, J. *Konkurz a vyrovnanie*, 2. vydanie, Bratislava: IURA EDITION 1997, s. 69). Ak správca predal v rámci speňažovania konkurznej podstaty nehnuteľnosť patriacu tretej osobe, kupujúci pri odplatnom prevode nehnuteľnosti zapísanej do súpisu nadobudne vlastnícke právo aj vtedy, keď úpadca nebol jej vlastníkom. To platí vtedy, ak ide o odplatný prevod nehnuteľnosti a zároveň kupujúci nevedel ani nemohol vedieť, že úpadca nie je vlastníkom veci.

Ak kupujúci nadobudne v konkurze nehnuteľnosť, ktorej úpadca nebol vlastníkom, a sú splnené už uvedené predpoklady, pôvodný vlastník sa proti tomu neubráni ani na základe žaloby o určenie vlastníckeho práva a ani na základe žaloby o vypratanie nehnuteľnosti (SJ 180/2004 In: KRČMÁŘ, Z. *Přehled judikatury ve věcech konkursu a vyrovnání*. Praha: ASPI 2005, s. 84; v označenom rozhodnutí sa ďalej uvádza, že ten, na koho správca v rámci speňažovania podstaty previedol majetok zapísaný do súpisu ako vlastníctvo úpadcu, sa stáva vlastníkom tohto majetku bez ohľadu na to, či neskôr vyšlo

najavo, že majetok v dobe speňaženia vlastnícky patril niekomu inému. Ak tomu, kto tvrdí, že jeho vlastnícke právo k majetku speňaženému správcom ako súčasť majetku podliehajúceho konkurzu vylučovalo príslušnosť tohto majetku ku konkurznej podstate, neuplynula doteraz lehota na podanie vylučovacej žaloby, môže sa žalobou podanou proti správcovi domáhať vylúčenia náhradného peňažného plnenia získaného správcom za speňažený majetok. So žalobou o určenie vlastníckeho práva podanou voči tomu, kto majetok nadobudol v rámci jeho speňaženia, však táto osoba nemôže uspieť.). Súd je povinný takúto žalobu o určenie vlastníckeho práva zamietnuť. Teda navrátenie vlastníckeho práva do pôvodného stavu nie je v danom prípade možné.

Zabrániť speňaženiu nehnuteľnosti správcovi úpadcu môže skutočný vlastník v prebiehajúcom konkurznom konaní prostredníctvom vylučovacej žaloby (podľa § 19 ods. 2 zákona o konkurze a vyrovnaní, resp. § 78 ZKR). Ten, koho majetok bol zapísaný do súpisu s poznámkou v prospech iného alebo nikoho alebo bez poznámky, si môže u správcu uplatniť, že sa vec (nehnutel'nosť) nemala do súpisu zahrnúť, najneskôr však do rozvrhnutia výťažku zo speňaženia dotknutého majetku. Súd uloží osobe uvedenej v návrhu správcu, aby v lehote určenej súdom nie kratšej ako 30 dní podala excindačnú žalobu proti správcovi. V prípade, že žaloba nie je podaná včas, predpokladá sa, že zahrnutie veci do súpisu je nesporné (ĎURICA, M. *Zákon o konkurze a reštrukturalizácii. Komentár*. Bratislava: C. H. Beck, 2015, s. 683).

Právo vylučujúce zapísanie majetku do súpisu možno uplatniť len spôsobom ustanoveným zákonom (zákonom o konkurze a vyrovnaní, ZKR), teda nie určovacou žalobou podľa ustanovení Občianskeho zákonníka. Navrátenie do pôvodného stavu (*restitutio in integrum*) v takomto prípade nie je možné.

Podľa názoru ústavného súdu krajský súd vo svojom rozsudku uplatnil náležitý a logický výklad právnej úpravy domáhania sa ochrany vlastníckeho práva v konkurznom konaní, na základe ktorého po posúdení skutkových okolností posudzovanej veci sťažovateľov (vyhlásený konkurz na majetok úpadcu [REDACTED]) dospel k záveru, že ak sťažovatelia nepreukázali vlastnícke právo v predmetnom konkurznom

konaní (v konaní vedenom Krajským súdom v Bratislave pod sp. zn. 81 Cb 80/1997, právoplatne skončeným 5. januára 2004), nemôžu sa domáhať ochrany svojho vlastníckeho práva civilnou žalobou. Krajským súdom uplatnenej interpretácii oprávnenia správcu konkurznej podstaty nakladať s majetkom zapísaným v konkurznej podstate vo veci sťažovateľov pritom primerane korešpondujú aj jeho skutkové a právne závery o právnej relevantnosti speňaženia (prevodu vlastníctva) sporných nehnuteľností správcom ako oprávneným vlastníkom v prospech žalovaných v 2. a 3. rade (a následne zo žalovaného v 2. rade na žalovaných vo 4. rade).

Ústavný súd zastáva názor, že krajský súd v napadnutom rozhodnutí zrozumiteľne a bez zjavných logických protirečení vysvetlil svoje právne závery, čím ako súd odvolací poskytol právam sťažovateľov dostatočnú ochranu. Napadnuté rozhodnutie krajského súdu nie je arbitrárne, keďže nie je v nesúlade s aplikovanou právnou úpravou a nepopiera ani jej zmysel, pričom obsahuje primerané a zrozumiteľné zdôvodnenie právnych záverov odvolacieho súdu. Ústavný súd preto považuje napadnutý rozsudok krajského súdu z ústavného hľadiska za akceptovateľný a udržateľný a za týchto okolností nemá žiaden dôvod a ani oprávnenie na prehodnocovanie záverov všeobecného súdu.

Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní tejto časti sťažnosti dospel k záveru, že medzi napadnutým rozsudkom krajského súdu a obsahom základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých vyslovenia porušenia sa sťažovatelia domáhajú, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

III.3 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Obdo 33/2008 a jeho uznesením z 30. novembra 2009

Pri predbežnom prerokovaní tejto časti sťažnosti sa ústavný súd sústredil na posúdenie otázky, či možno považovať napadnuté uznesenie najvyššieho súdu za ústavne udržateľné a akceptovateľné z hľadiska námietok, ktoré sťažovatelia proti nemu uplatnili.

Sťažovatelia namietajú neústavnosť uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 5 Obdo 33/2008 z 30. novembra 2009 vydaného vo veci ich dovolania (proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 4 Cob 22/2007 z 24. apríla 2008), keďže dovolací súd nevyvodil prípustnosť dovolania z nimi uplatnených dovolacích dôvodov a ani na základe úradnej povinnosti prihliadať na vady konania taxatívne vymedzené v § 237 ods. 1 OSP. Z týchto skutočností sťažovatelia vyvodzujú záver, že najvyšší súd odmietnutím dovolania porušil ich právo na spravodlivé súdne konanie podľa označených článkov ústavy a dohovoru.

Právo na spravodlivé súdne konanie v sebe zahŕňa právo na prístup k súdu a pripájajú sa k nemu záruky ustanovené v čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o organizáciu súdu a vedenie konania. To všetko v súhrne zakladá právo na spravodlivé prerokovanie veci. Právo na spravodlivé súdne konanie implikuje pre všetky strany právo zoznámiť sa pri konaní s každým dokladom alebo návrhom predloženým súdom druhou stranou a možnosť sa k nemu vyjadriť. Právo, aby bola vec prerokovaná spravodlivo, je jednou zo zložiek práva na spravodlivé súdne konanie. Právo na spravodlivé súdne konanie v sebe zahŕňa princíp rovnosti zbraní (rozhodnutie vo veci Monnel a Morris c. Spojené kráľovstvo z 2. 3. 1987, séria A č. 115, s. 23, bod 62), princíp kontradiktórneho prerokovania veci (rozhodnutie vo veci Mantovanelli c. Francúzsko z 28. 4. 1991, séria A č. 211, s. 27, bod 67), právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia (rozhodnutie vo veci Van de Hurk c. Holandsko z 30. 11. 1987, séria A č. 127-B, s. 35, bod 53) a právo byť prítomný na konaní a osobne sa vyjadriť k svojej záležitosti. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkazovými návrhmi strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (rozhodnutie vo veci Kraska c. Švajčiarsko z 29. 4. 1993, séria A č. 254-B, s. 49, bod 30).

Najvyšší súd dovolanie sťažovateľov ako neprípustné odmietol. V odôvodnení napadnutého uznesenia najvyššieho súdu sa okrem iného uvádza:

«Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Dôvody prípustnosti dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu sú taxatívne uvedené v ustanovení § 238 ods. 1, 2 a ods. 3 O. s. p. Podľa § 238 ods. 1 O. s. p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. O tento prípad v prejednávanej veci nejde, lebo napadnutý rozsudok je rozsudkom potvrdzujúcim. V zmysle § 238 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu, vysloveného v tejto veci; ani o tento prípad v predmetnej veci nejde, keďže dovolací súd doposiaľ v tejto veci nerozhodoval, a preto nevyslovil (ani nemohol vysloviť) právny názor. Podľa § 238 ods. 3 O. s. p., dovolanie je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu; napokon ani o tento prípad nejde, lebo odvolací súd prípustnosť dovolania nevyslovil.

Dovolanie je všeobecne prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu z dôvodov taxatívne vymedzených v ustanovení § 237 písm. a) až g) O. s. p. Dovolatelia v dovolaní o. i. uviedli, že postupom odvolacieho súdu im bola odňatá možnosť konať pred súdom, čím mal byť naplnený dovolací dôvod podľa § 237 písm. f) O. s. p.

Pod odňatím možnosti pred súdom konať (§ 237 písm. f) O. S. p.) treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Žalobcovia vidia odňatie možnosti konať pred súdom v tom, že odvolací súd vec prejednal a rozhodol v ich neprítomnosti, hoci súhlasili s prejednaním veci, ale nie aj s jej rozhodnutím a navyše bez toho, aby vykonal dokazovanie, ktoré žiadali žalobcovia v odvolaní. Ako vyplýva z obsahu spisu, žalobcovia ospravedlnili svoju neprítomnosť na odvolacom pojednávaní listom z 21. 04. 2008, v ktorom je uvedené, že pojednávania sa nezúčastnia a „ak súd sa rozhodne dňa 24. 04. 2008 pojednávať, žiadame konať v našej neprítomnosti a žiadame odvolací súd, aby odvolaním napadnutý rozsudok zrušil v celom rozsahu a vec vrátil tomuto súdu na nové konanie

a rozhodnutie. “ Z tejto citácie je zrejmé, že žalobcovia súhlasili nielen s prejednaním, ale aj s rozhodnutím veci na tomto odvolacom pojednávaní, na čo nemá vplyv skutočnosť, že odvolací súd rozhodol inak, než navrhovali (teda nezrušil, ale potvrdil napadnutý rozsudok). Postupom odvolacieho súdu teda žalobcovia neboli ukrátení na žiadnych svojich procesných právach, takže im ani nebola odňatá možnosť konať pred súdom. Za takúto vadu nemožno považovať ani skutočnosť, že súd prvého stupňa nevykonal všetky žalobcami navrhované dôkazy, pretože patrí do výlučnej kompetencie súdu rozhodnúť, ktoré dôkazy vykoná a ktoré nie, pričom účastníkom patrí právo dôkazy označiť.

Žalobcovia ďalej namietali, že v konaní došlo k vade uvedenej v ustanovení § 237 písm. a) O. s. p., čo odôvodňovali tým, že vo veci konal a rozhodol obchodnoprávny, a nie občianskoprávny senát, resp. sudca. Dovolací dôvod podľa § 237 písm. a) O. s. p. je však daný vtedy, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, čo nie je daný prípad a čo napokon netvrdili ani žalobcovia.

Žalobcovia v dovolaní uviedli aj porušenie ustanovenia § 237 písm. d) O. s. p. Podľa tohto ustanovenia prípustnosť dovolania zakladá aj skutočnosť, že v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie. Okrem toho, že žalobcovia vo svojom dovolaní tento dôvod ničím nekonkretizovali, naplnenie takéhoto dôvodu by vždy mohlo byť použité iba v neprospech žalobcu.

Vzhľadom na uvedené dospel dovolací súd k záveru, že žalobcami tvrdené dôvody prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. a) a f) O. s. p. neboli v prejednávanej veci naplnené. Dovolací súd nezistil ani žiadnu inú vadu podľa § 237 O. s. p.

Dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. c) O. s. p., t. j. že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení, na ktorý sa tiež dovolatelia odvolávali, nezakladá prípustnosť dovolania, možno ním odôvodniť dovolanie, ktoré je prípustné z niektorého z vyššie uvedených dôvodov.

Vzhľadom na to, že v prejednávanej veci prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovení § 238, ani § 237 O. s. p., dovolací súd dovolanie žalobcov proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 243b ods. 5 v spojení s § 218 ods. 1 písm. c) O. s. p. odmietol, lebo smerovalo proti rozhodnutiu, proti ktorému tento opravný prostriedok nie je prípustný.»

Ústavný súd nespochybňuje, že aj v dovolacom konaní sa vyžaduje, aby sa dodržali ústavno-procesné princípy súdneho konania na spravodlivé súdne konanie upravené v čl. 46 až čl. 48 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Možnosť domáhať sa ich dodržiavania je však limitovaná v čl. 51 ods. 1 ústavy, podľa ktorého sa tam uvedených práv možno domáhať len v medziach zákonov, ktoré tieto ustanovenia vykonávajú (v posudzovanom prípade sú to príslušné ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku).

Na posúdenie prípustnosti dovolania je zásadne príslušný dovolací súd. Skutočnosť, že sťažovatelia zastávajú iný právny názor, ako prijal v tejto veci najvyšší súd, nemôže viesť k záveru o jeho zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor najvyššieho súdu svojím vlastným. O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom, v tomto prípade najvyšším súdom, by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natolko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02). Podľa ústavného súdu však posúdenie prípustnosti dovolania zo strany najvyššieho súdu takéto nedostatky nevykazuje. Naopak, ním vyslovené závery sú súčasťou konštantnej súdnej praxe všeobecných súdov.

Ústavný súd po preskúmaní napadnutého uznesenia najvyššieho súdu dospel k záveru, že z jeho odôvodnenia nepochybne vyplýva, z akých dôvodov podľa jeho názoru nie je prípustné dovolanie podľa § 237 písm. f) OSP. Najvyšší súd reagoval na všetky relevantné argumenty sťažovateľov v dovolaní a podrobne posúdil podmienky prípustnosti dovolania aj podľa § 238 OSP. Z uvedeného dôvodu ústavný súd nezistil v postupe najvyššieho súdu znaky svojvoľnosti a nedospel ani k záveru, že napadnuté uznesenie je arbitrárne alebo nedostatočne odôvodnené (I. ÚS 143/06).

Ústavný súd považuje za potrebné zdôrazniť, že sťažovatelia svoju sťažnosť v podstate opierajú o rovnaké argumenty, aké uviedli v dovolaní proti napadnutému rozsudku krajského súdu. V súvislosti s uvedeným ústavný súd pripomína, že nie je a ani nemôže byť ďalšou opravnou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva.

Pokiaľ sa sťažovatelia s právnym názorom najvyššieho súdu v otázke akceptácie vyslovenej neprípustnosti nimi podaného dovolania nestotožňujú, ústavný súd poukazuje, že otázka posúdenia podmienok dovolacieho konania je otázkou zákonnosti a jej riešenie nemôže viesť k záveru o porušení sťažovateľmi označených základných práv (IV. ÚS 238/07), ak všeobecný súd postupoval v súlade so zákonom a neporušil pritom ústavnoprosesné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy.

V súvislosti s námietkou sťažovateľov, že v rámci dovolacieho konania im nebolo doručené vyjadrenie žalovaného v 1. rade k ich dovolaniu, ústavný súd uvádza, že najvyšší súd nepostupoval spôsobom nesúladným so zákonom (čl. 51 ods. 1 ústavy). V okolnostiach prípadu vo veci sťažovateľov už dva sudy (prvostupňový a odvolací) právne rozhodli. Každá strana v konaní sa mohla raz vyjadriť k rozhodnutiu súdu. Táto možnosť spočívala v tom, že sťažovatelia podali dovolanie voči rozsudku odvolacieho súdu a žalovaní (žalovaný v 1. rade a žalované v 3. rade) sa k tomuto dovolaniu vyjadrili.

Ústavný súd opiera uvedené konštatovanie o už vyslovené závery, že v prípade dovolacieho súdu ako tretej inštancie všeobecného súdnictva môžu byť podmienky na prístup k súdnej ochrane ustanovené prísnejšie ako pri súde prvého alebo druhého stupňa, čo je napokon dané samotnou povahou dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku (III. ÚS 72/01), v ktorom sa nevykonáva dokazovanie (§ 243a ods. 2 OSP).

Osobitosti týchto konaní pri aplikácii čl. 6 dohovoru na tieto konania (odvolacie, dovolacie) berie do úvahy aj ESĽP (napr. rozhodnutie vo veci Ekbatani c. Švédsko z 26. 5. 1988, *Annuaire*, č. 134). V prípade kasačných súdov je takým ospravedliteľným dôvodom prerokovávanie výlučne právnych otázok (napr. rozhodnutie vo veci Sutter c. Švajčiarsko z 22. 2. 1984, *Annuaire*, č. 74, rozhodnutie Bulut c. Rakúsko z 22. 2. 1996, *Recueil* 1996, II).

Na základe uvedeného, ako aj so zreteľom na argumentáciu sťažovateľov v sťažnosti ústavný súd konštatuje, že v danom prípade nemožno prijať záver o takej príčinnej súvislosti medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu sp. zn.

5 Obdo 33/2008 z 30. novembra 2009 a základnými právami sťažovateľov podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, na základe ktorej by po prípadnom prijatí tejto časti sťažnosti na ďalšie konanie bolo možné reálne dospieť k záveru o porušení týchto práv.

Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť aj v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Nad rámec záveru o zjavnej neopodstatnenosti tejto časti sťažnosti ústavný súd poznamenáva, že o nej rozhodol obdobne, ako rozhodol o predchádzajúcej sťažnosti sťažovateľov uznesením sp. zn. IV. ÚS 348/2010 z 23. septembra 2010, a konštatuje, že EŠLP v rozsudku [REDAKOVANÉ] proti Slovenskej republike nemal proti tomuto záveru žiadne výhrady.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku neprichádzalo už do úvahy rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľov uplatnených v petite ich sťažnosti.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. novembra 2016